

Ιδιαίτερη αίσθηση προκάλεσε στην πόλη μας η είδηση της σύλληψης τεσσάρων Σερραίων με την κατηγορία της αρχαιοκαπηλίας. Βέβαια για να λέμε και την αλήθεια την μεγαλύτερη αίσθηση προκάλεσε όχι αυτό καθ' αυτό το γεγονός, μιας και μοιάζει πλέον «σύνηθες», αλλά το ότι ανάμεσα στους συλληφθέντες περιλαμβάνονταν και το όνομα επωνύμου Σερραίου, του οποίου ο βίος είναι εν πολλοίς ταυτόσημος αφενός με την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και αφετέρου με την ιδιότητα του τοπικού ευεργέτη, καθώς προσέφερε «ανιδιοτελώς» (τα εισαγωγικά μέχρι την ολοκλήρωση της δικαστικής διερεύνησης) μέρος της πλουσιότατης συλλογής του στους κατοίκους της πόλης.

Το δυστύχημα, όμως κατά τη γνώμη μας δεν είναι το παραπάνω γεγονός, που παραμένει σημαντικό και άξιο λόγου, αλλά οι πραγματικά πολύ μεγάλες διαστάσεις που έχει προσλάβει στον τόπο μας η δραστηριότητα των αρχαιοκαπήλων. Παρότι συνιστά μια πανάρχαια πρακτική, που έχει επιφέρει βαρύτατα πλήγματα στους μεγαλύτερους πολιτισμούς, εδώ και πολλά χρόνια έχει προσλάβει ένα περισσότερο συστηματικό χαρακτήρα, με σύγχρονους τρόπους οργάνωσης τόσο των λαθραίων ανασκαφών όσο και της διακίνησής τους. Το κύκλωμα της αρχαιοκαπηλίας απλώνεται σε παγκόσμια κλίμακα και είναι το τρίτο σε σειρά μαύρου χρήματος μετά το εμπόριο των όπλων και των ναρκωτικών.

Το παράνομο εμπόριο αρχαιοτήτων διαθέτει πλέον όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που το κατατάσσουν στην κατηγορία του οργανωμένου εγκλήματος. Οι γενικά υψηλές τιμές πώλησης αποτελούν ένα ισχυρό κίνητρο για τους αρχαιοκάπηλους, που δεν αναιρείται από την αντίστοιχη προσπάθεια της πολιτείας.

Στη χώρα μας, όπου η παρανομία και η προσπάθεια εύκολου πλουτισμού έχει γίνει καθεστώς, η αρχαιοκαπηλία καταλαμβάνει περίοπτη θέση στις προτεραιότητες εκατοντάδων συμπολιτών μας. Μάλιστα κάποιοι εξ' αυτών και κατά προτίμηση «επώνυμοι στυλοβάτες» του πολιτισμικού γίγνεσθαι της χώρας μας, έχουν ανάγει την αρχαιοκαπηλία σε «ευγενές σπορ». Για αυτούς η συλλογή σπάνιων αντικειμένων μεγάλης αξίας, πέραν των υψηλών χρηματικών αποδόσεων (τη δόξα πολλοί εμίσησαν το χρήμα ουδείς), καθώς και του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος, συνιστά και ένα πρώτης τάξεως εργαλείο για την άμεση διείσδυσή τους στις τάξεις των εχόντων και κατεχόντων. Στους χώρους αυτούς η επίδειξη της (αγνώστου προέλευσης) συλλογής τους (τελευταία πρέπει να απαρτίζεται κατά προτίμηση από βυζαντινά κειμήλια προερχόμενα από τα πρώην κράτη του «υπαρκτού») αποτελεί το διαβατήριο για την είσοδο σε κλειστές και περίοπτες «λέσχες αποταμιευτών», όπου κυρίαρχο θέμα κουβέντας είναι η περαιτέρω ενδυνάμωση του οικονομικού τους χαρτοφυλακίου.

Το μεγαλύτερο όμως δυστύχημα όλων, είναι πως τέτοιου είδους συμπτώματα και συμπεριφορές παρότι σε λεκτικό επίπεδο φαίνονται και είναι καταδικαστές, και παρότι επισύρουν βαρύτατες ποινές, εξακολουθούν να μπολιάζουν ένα μεγάλο μέρος της κοινής γνώμης, που συνειδητοποιεί ότι ουδείς σ' αυτή τη χώρα «κάνει λεφτά» με έντιμο τρόπο ή αλλιώς διατυπωμένο, ότι ουδείς μπορεί να «θρέψει τα παιδιά του» (βλ. Βουλγαράκης) ακολουθώντας το δρόμο της νομιμότητας. Πρόκειται για μια «λογική» ευρέως αποδεκτή που τείνει να αποτελέσει και τον «μπούσουλα» για την πορεία μας. Ο κανόνας αυτής της πορείας είναι απλός: «παίρνεις το υψηλό ρίσκο και εφόσον σου «καθίσει» τα κονομάς» και φυσικά αφού το κονομήσεις ψάχνεις να βρεις τον Έλληνα Κροίσο με τα τόσα γράμματα.